

Doorstromen, opstromen en stapelen op het Cambreur College

Onze visie op de stappen in dit traject

Vanuit onze onderwijsvisie en onze kernwaarden missie willen we dat elke leerling een bij hem of haar passende leerroute volgt om een diploma te halen en kansen te hebben voor de toekomst. Bij de aannahme van een nieuwe Cambreurleerling schatten we in of we in staat zijn om deze leerling te begeleiden naar een diploma. Hebben wij de juiste tools in handen? Zo ja, dan willen we er ook alles aan doen om deze leerling de kans te geven zich te ontplooien, zijn talenten tot ontwikkeling te brengen op die afdeling die het beste bij de capaciteiten en de wensen van de leerling past.

Hierbij hebben de drie partijen een rol: de leerling, zijn docenten, zijn ouder(s)/verzorger(s). De docent bewaakt de doorlopende leerlijn en heeft oog voor de competenties die een leerling moet ontwikkelen. De begeleiding moet erop gericht zijn om de leerling steeds meer eigenaar van zijn leerproces te laten zijn. Daartoe moet hij de leerling goede feedback geven, oog hebben voor wat hij nodig heeft en vertrouwen op de mogelijkheden van de leerling.

De leerling in het voortgezet onderwijs krijgt een ruim pakket aangeboden, we bieden immers algemeen vormend onderwijs. Hij kan zijn horizon verbreden en pas in een later stadium zich meer focussen op de vakken die voor hem voor zijn vervolg belangrijk zijn. We dagen de leerling uit om te reflecteren op zijn leerproces, zowel qua kennis, vaardigheden en houding. Hij is dan ook degene die in de gesprekken met mentor en ouder(s) het voortouw moet nemen.

Wij verzorgen onderwijs, de ouders voeden op, maar in de jaren dat het kind Cambreurleerling is trekken we samen op.

We hebben een brede school met een rijk onderwijsaanbod: zowel de gemakkelijk lerende vwo'er kan met of zonder TTO zijn uitdaging vinden, maar ook de op een andere manier getalenteerde vmbo'er kan zijn kansen pakken en in vier jaar een waardevol diploma bemachtigen.

Het Cambreur kiest hierbij bewust voor een eenjarige brugperiode, waarbij ook in leerjaar 1 al homogene klassen zijn daar waar het kan. Jarenlange ervaring met dakpanklassen en kansklassen in leerjaar 2 lieten zien dat meer leerlingen op een lager niveau uitstroomden. Dat lijkt ons verspilling van talent.

Doorstromen of doubleren

Ons streven is om leerlingen zonder vertraging naar de eindstreep te loodsen. Doorstromen is dus de norm, doubleren kan zonder meer zinvol zijn, maar mag geen vanzelfsprekendheid zijn op grond van alleen een tekort aan het juiste aantal cijfers. Doubleren mag niet zomaar uit de lucht komen vallen, hieraan gaan gesprekken met leerling en ouder(s)/verzorger(s) vooraf, hier hebben de drie partijen (kernwaarde samen) er alles aan gedaan om doubleren te voorkomen. In de bespreking van de leerling wordt meegewogen welke status de vakken hebben, waarvoor hij/zij onvoldoende scoort. Zijn het vakken die voor de doorstroming minder relevant zijn? Zijn het vakken die de leerling door zijn handicap lastig of niet onder de knie krijgt? Dan wordt dat meegewogen in het uiteindelijke besluit.

De slotconclusie moet zijn dat doubleren op dat moment het beste is voor de leerling. Anders moeten er andere stappen gezet worden.

Onder het kopje doorstromen noemen we ook de mogelijkheden van vmbo-leerlingen om met een bepaalde vakkencombinatie drempelloos door te kunnen stromen naar het mbo.

Opstromen

Het voordeel van een brede school is dat een overstap intern te regelen is. Dat geldt zowel voor een overstap naar een hoger niveau als voor een overstap naar een lager niveau.

Wij zijn voorstander van positieve groei. Dat is een van de redenen dat bijvoorbeeld een mh-leerling op de mavo-afdeling start. Wordt het mavo, dan blijft de leerling gewoon op de hem vertrouwde afdeling, wordt het havo, dan stroomt de leerling op (groei).

Daarbij maken we de kanttekening dat een leerling wel uitgedaagd mag worden en weten we dat een leerling zich kan optrekken aan zijn klasgenoten en meer kan laten zien dan hij zelf aanvankelijk dacht in huis te hebben.

Bij de plaatsing van de leerlingen nemen we het advies van het primair onderwijs hierbij zeer serieus: onze collega's weten of rustig aan beginnen beter is voor dit specifieke kind dan uitdagen of net andersom.

Opstromen kan tijdens het eerste jaar, maar dan altijd in goed overleg met kind en ouders, want gehecht zijn aan de eigen brugklas is ook essentieel. Opstromen kan ook op het einde van leerjaar 1, maar ook daarna. De leerling moet dan voldoen aan bepaalde eisen en zelf de overstap willen maken (ambitie).

In dakpanklassen richt de docent zich op het gemiddelde niveau van de klas, er wordt getoetst op het laagste niveau. Leerlingen die meer aankunnen scoren hoger en richten zich op een 7,5 gemiddeld, zodat ze kunnen opstromen.

Daar waar mogelijk zijn we ook voor het volgen van een of twee vakken op een hoger niveau, meer onderwijs op maat (ambitie).

Afstromen

Doorstromen naar een lagere afdeling moet een heel bewuste keuze zijn. Het kan voor leerlingen een uitkomst zijn om binnen de school zijn opleiding af te kunnen ronden, maar dan op een wat lager niveau. Heeft de leerling de capaciteiten wel, dan houden we hem liever op de eigen afdeling en zoeken we naar wegen om dit voor hem mogelijk te maken.

Stapelen

Wij zijn er warm voorstander van dat leerlingen stapelen (ambitie, groei), zeker als ze voldoende capaciteiten hebben, de mogelijkheden richting vervolgonderwijs kunnen verruimen of nog twee jaar tijd kopen om echt een goede keuze te kunnen maken. Wel is het zaak om leerlingen tijdig op de hoogte te brengen van handige keuzes voor hun pakket aan vakken i.v.m. een eventuele stapeling. Onze ervaringen met stapelaars zijn goed. Aan stapelen worden minder hoge eisen gesteld, landelijk en dus ook door ons. Wel geven we de leerlingen een advies mee: stapelen moet voor de leerling een haalbare stap en zinvolle stap zijn. Een advies mag de leerling naast zich neerleggen, maar wij vinden het wel belangrijk om de leerling te laten weten hoe wij de haalbaarheid van zijn keuze inschatten.

Onderbouw

Leerlingen zijn eigenaar van hun leerproces (eigenaarschap). Voorwaarde is dat leerlingen duidelijke feedback krijgen, weten waar ze aan moeten voldoen en weten waar ze staan. Ze moeten leren reflecteren op hun eigen ontwikkeling. Dit is een van de redenen waarom we in de onderbouw een eenvoudigere overgangsregeling willen invoeren.

Hiermee geven we aan dat er kernvakken zijn, die wat meer gewicht in de schaal leggen, net als in de bovenbouw, en andere vakken. Maar ook dat die andere vakken allemaal even belangrijk zijn voor hun verdere ontwikkeling en dus even zwaar meetellen. Geschiedenis en scheikunde zijn net zo belangrijk als levensbeschouwing en muziek, een verliespunt voor Duits mag ook gecompenseerd worden door een uitstekend cijfer voor beeldende vorming. En tevens: het gemiddelde van een 6,0 is

de ondergrens, een echte zes dus. En tot slot dat je geen enkel vak helemaal mag verwaarlozen, ze tellen allemaal mee.

De nieuwe overgangsregeling is duidelijk en transparant, voor leerlingen, voor hun ouders, voor ons.

Havo en vwo hebben Nederlands, Engels en wiskunde als kernvakken. In de onderbouw trekken we dat door naar de vmbo- en mavo-afdeling. We geven daarmee aan dat we dit voor de ontwikkeling van de leerling belangrijke vakken vinden en we willen voor hen alle opties richting het vervolg intern en extern open houden. Scoort een leerling in het vmbo of op de mavo slecht voor Engels en/of wiskunde, dan wordt het feit dat deze vakken geen kernvak zijn in de bovenbouw meegenomen in de besluitvorming.

Uitstel van keuze

Het Cambreur kent geen twee- of driejarige brugperiode. In leerjaar 1 zijn homogene klassen waar dit kan en dakpanklassen waarin we de keuze nog een jaar uitstellen. Hier wordt onderwezen op het gemiddelde niveau van de groep, getoetst op het laagste niveau. De leerling kan laten zien wat hij waard is en stroomt op het einde van het schooljaar op als hij rond de 7,5 gemiddeld scoort of vervolgt zijn weg op de afdeling van de lagere dakpan.

Bovenbouw

De bovenbouwleerlingen zijn in een volgende fase aanbeland; zij bereiden zich voor op hun examen. Daarmee moeten zij ook vertrouwd raken met de normen die gelden om te kunnen slagen. Derhalve is de overgangsregeling hier afgeleid van de slaag-zakregeling. Ben je één punt verwijderd van slagen, dan kom je in de bespreking, ben je twee of meer punten verwijderd van slagen dan is je basis te wankel om het examenjaar met succes af te kunnen ronden.

Hoewel mavo3 ook een bovenbouwjaar is, werkt men hier met de overgangsregeling van de onderbouw.

Beoordelen: cijfers en meer

Leren moet in onze ogen een proces zijn dat voortdurend doorgaat. Even pieken bij een toets levert op de lange termijn niet zoveel op, voortdurend herhalen, inslijpen, oefenen zorgt ervoor dat het geleerde beter beklijft. Daarom kiezen we voor een doorlopend gemiddelde. Het hele jaar door kan de leerling zien, hoe hij ervoor staat. Het eindcijfer is gebaseerd op minimaal zes cijfers. Hij heeft dus altijd de kans om een minder resultaat te verbeteren.

Het eindcijfer wordt afgerond op een decimaal. Daarmee krijgt de leerling en zijn docenten een genuanceerder beeld, wat het nemen van een besluit over het vervolg in een nieuw schooljaar beter maakt.

Borging rechtvaardige besluitvorming en hardheidsclausule

De overgangsregeling deelt de leerlingen in drie groepen in: de meeste leerlingen worden op grond van hun cijfers en beoordelingen bevorderd, een klein deel komt in de bespreking, een klein deel moet op grond van de cijfers doubleren.

We bouwen twee waarborgen in om te voorkomen dat er verkeerde besluiten genomen worden. Leerlingen die regulier doubleren worden opnieuw bekeken. Als de afdelingsleider en de mentor van mening zijn dat de leerling die moet doubleren ook in de bespreking gebracht moet worden, leggen zij dit voor aan de vergadering en bij tweederde meerderheid wordt de leerling alsnog in bespreking gebracht.

Na alle overgangsvergaderingen bestaat er de mogelijkheid tot revisie. Als minimaal drie deelnemers aan een vergadering van mening zijn dat er een verkeerd besluit genomen is, vragen zij beargumenteerd een revisie aan. De schoolleiding behandelt dit verzoek. Wordt het verzoek

gehonoreerd, dan worden de docenten van de betreffende leerling de volgende dag opnieuw bijeen geroepen en wordt de bespreking opnieuw gedaan.

Tot slot: Situaties waarin de overgangsnormen niet voorzien, kunnen met een advies van de rapportvergadering aan de directeur worden voorgelegd. De directeur neemt hierover een besluit.

SL Cambreur, 2 april 2021